

13 Ιουλίου 2024

Φώτης Κόντογλου (+13 Ιουλίου 1965)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Πολυμέσα - Multimedia](#) / [Συναξαριακές Μορφές](#)

Αφιέρωμα από το Αρχείο της ΕΡΤ στον καλλιτέχνη και πνευματικό δημιουργό Φώτη Κόντογλου με αφορμή την επέτειο του θανάτου του στις 13 Ιουλίου 1965.

ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ

ΜΝΗΜΗ ΦΩΤΗ ΚΟΝΤΟΓΛΟΥ

(video)

<https://archive.ert.gr/webtv/live-uni/vod/dt-uni-vod-arxeio-mp4.php?f=0000007096/0000/media7096.mp4&bgimg=http://www.ert.gr/wp-content/uploads/2018/07/ΦΩΤΗΣ-ΚΟΝΤΟΓΛΟΥ3.jpg>

Το έργο και την προσφορά του λογοτέχνη, ζωγράφου και αγιογράφου Φώτη Κόντογλου (γεν. 1895 - θαν. 1965) στα πολιτιστικά πράγματα της Ελλάδας έχει ως θέμα το επεισόδιο αυτό της σειράς ντοκιμαντέρ «Παρασκήνιο», παραγωγής 1982. Η κόρη του, Δέσπω Μαρτίνου, παρουσιάζει σειρά βιογραφικών του στοιχείων και επισημαίνει αυτοβιογραφικές αναφορές στο έργο του «Πέδρο Καζάς». Γεννημένος στο Αϊβαλί της Μικράς Ασίας το 1895, ο Φ. Κόντογλου από πολύ νωρίς προσανατολίστηκε στη ζωγραφική. Γράφτηκε στη Σχολή Καλών Τεχνών στην Αθήνα το 1913 και κατόπιν έφυγε για το Παρίσι όπου ήρθε σε επαφή με διαφορετικές σχολές της δυτικής ζωγραφικής. Μέλος της μαθητικής παρέας του Γυμνασίου, στο Αϊβαλί, αλλά και της φοιτητικής στην Αθήνα υπήρξε ο συγγραφέας Στρατής Δούκας, ο οποίος εμφανίζεται στην εκπομπή να μιλάει για τα νεανικά τους χρόνια αλλά και το λογοτεχνικό του έργο «Πέδρο Καζάς» (1918) που θα εκδόσει ο ίδιος ο Στρ.Δούκας με δικά του έξοδα, έργο που τον καθιέρωσε στους λογοτεχνικούς κύκλους της εποχής. Η συγγραφέας Έλλη Αλεξίου αναφέρεται στη γνωριμία της με τον Φ.Κόντογλου το 1922 μέσα από το εν λόγω βιβλίο. Με τη μεσολάβηση του κύκλου Έλλης Αλεξίου και Βάσου Δασκαλάκη έρχεται στην Αθήνα, μετά την Μικρασιατική Καταστροφή, όπου θα εργαστεί στον εκδοτικό οίκο του Ελευθερουδάκη. Στη συνέχεια, ο εκδότης Αλέξανδρος Παπαδημητρίου μιλάει για τη συνεργασία του με τον Φώτη Κόντογλου και τη μεταξύ τους φιλία.

Ο καθηγητής Ιστορίας Τέχνης Νίκος Ζίας, μελετητής του έργου του Κόντογλου, μιλάει για το ζωγραφικό του έργο. Αναφέρεται στην προσφορά του να φέρει έμπρακτα τη νεοελληνική ζωγραφική κοντά στις ρίζες του ελληνικού πολιτισμού, εντοπίζοντας και τη σύνδεσή του με τα ευρωπαϊκά κινήματα. Έπειτα, ο φακός της κάμερας εισέρχεται στο κτίριο της Εθνικής Πινακοθήκης, όπου ο Δημήτρης Παπαστάμου, τότε διευθυντής της Εθνικής Πινακοθήκης, παρουσιάζει την τοιχογραφία που βρισκόταν στο σπίτι του Φ. Κόντογλου, στον παλιό αθηναϊκό οικισμό της Κυπριάδου. Επίσης, ο Νίκος Ζίας μας ξεναγεί στις τοιχογραφίες του Φ.Κόντογλου στο Δημαρχιακό Μέγαρο της πόλης των Αθηνών και στο παρεκκλήσι της Αγίας Ειρήνης στο κτήμα της οικογένειας του Γεωργίου Πεσμαζόγλου στην

Κηφισιά. Τέλος, στοιχεία της προσωπικότητας του Φώτη Κόντογλου φωτίζει ο γαμπρός του Γιάννης Μαρτίνος σε σχέση με τις έννοιες της ελληνικής παράδοσης και της Ορθοδοξίας και τη σημασία τους στη ζωή του Κόντογλου. Στη διάρκεια της εκπομπής ακούγεται ηχογραφημένη η φωνή του Φώτη Κόντογλου που μιλάει για τα έργα του «Αϊβαλί η Πατρίδα μου» και «Πέδρο Καζάς», καθώς και για τη σχέση του με την παράδοση.

Ημερομηνία προβολής: 14/4/1982

Σκηνοθεσία: Τάκης Χατζόπουλος

Πηγή: ert.gr